

ZAKON

O UTVRĐIVANJU MAKSIMALNE ZARADE U JAVNOM SEKTORU

Član 1.

Ovim zakonom određuje se maksimalna zarada u javnom sektoru, i to: u javnim agencijama, organizacijama na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama, organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja, javnim preduzećima čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, pravnim licima nad kojima Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i u drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda (u daljem tekstu: isplatilac zarada u javnom sektoru).

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na: Narodnu banku Srbije, Agenciju za kontrolu letenja Srbije i Crne Gore, Agenciju za borbu protiv korupcije, Državnu revizorsku instituciju i Fiskalni savet.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na javna preduzeća i pravna lica iz stava 1. ovog člana koji kao učesnici na tržištu imaju konkurenciju.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na visokoobrazovne i naučne ustanove.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na vazduhoplovno osoblje čiji poslovi neposredno utiču na bezbednost vazdušnog saobraćaja i stručnjake informacionih tehnologija.

Kriterijume i merila za određivanje javnih preduzeća i pravnih lica koji kao učesnici na tržištu imaju konkurenciju, uređuje Vlada.

Član 2.

Maksimalna zarada u javnom sektoru ne može biti veća od iznosa koji se dobija množenjem najvećeg koeficijenta za položaj, utvrđenog zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika i osnovice utvrđene zakonom o budžetu za tekuću godinu.

Zaradom iz stava 1. ovog člana smatra se osnovna zarada, deo zarade za radni učinak, naknada troškova za ishranu u toku rada, naknada troškova za regres za korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa zakonom o radu, kao i druga primanja koja u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad čine zaradu.

Član 3.

Zarada zaposlenih u javnom sektoru koji obavljaju prateće i pomoćno-tehničke poslove koji su istovrsni poslovima nameštenika iz četvrte, pete i šeste vrste radnih mesta prema propisima o državnim službenicima i nameštenicima, ne može biti veća od iznosa koji se dobija množenjem koeficijenta za radno mesto nameštenika prema platnoj grupi u kojoj se radno mesto nalazi i osnovice utvrđene zakonom o budžetu za tekuću godinu.

Zaradom iz stava 1. ovog člana smatra se osnovna zarada, deo zarade za radni učinak, naknada troškova za ishranu u toku rada, naknada troškova za regres za korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa zakonom o radu, kao i druga primanja koja u skladu sa zakonom o radu čine zaradu.

Član 4.

Zaposleni kod isplatioca zarada u javnom sektoru ima pravo na uvećanu zaradu po osnovu vremena provedenog na radu za svaku punu godinu rada ostvarenu u radnom odnosu – 0,4% od osnovne zarade.

Član 5.

Iznos maksimalne zarade utvrđene u skladu sa članom 2. ovog zakona, može se uvećati samo po osnovu vremena provedenog na radu, u skladu sa članom 4. ovog zakona.

Član 6.

Izuzetno, u slučaju uspešnog poslovanja i ostvarivanja dobrih rezultata u radu javnog preduzeća i pravnog lica iz člana 1. stav 1. ovog zakona, zarada rukovodilaca u tom javnom preduzeću i pravnom licu, uz saglasnost osnivača, može po osnovu njihovog varijabilnog dela zarade, biti i veća od iznosa iz člana 2. stav 1. ovog zakona.

Merila za obračun i isplatu varijabilnog dela zarade utvrđuje Vlada.

Član 7.

Isplatilac zarada u javnom sektoru dužan je da prilikom konačne isplate zarada za određeni mesec uplati u budžet Republike Srbije razliku sredstava između ukupnog iznosa zarada zaposlenih isplaćenog za mesec koji prethodi mesecu početka primene ovog zakona i ukupnog mesečnog iznosa zarada koji se isplaćuje u skladu sa ovim zakonom.

Odredba stava 1. ovog člana primenjivaće se zaključno sa isplatom zarade za decembar 2012. godine.

Račun budžeta za uplatu sredstava iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove finansija u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8.

Isplatilac zarada u javnom sektoru dužan je da, u roku od 10 dana od dana konačne isplate zarada za određeni mesec, ministarstvu nadležnom za poslove finansija dostavi izveštaj o isplaćenim zaradama za taj mesec.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži spisak zaposlenih sa isplaćenim zaradama, i to naročito: ime i prezime zaposlenog, radno mesto zaposlenog i isplaćenu zaradu.

Obrazac izveštaja iz stava 2. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove finansija u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 9.

Isplatilac zarada u javnom sektoru dužan je da svoja akta uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 10.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Član 11.

Novčanom kaznom u iznosu od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj isplatilac zarada u javnom sektoru:

- ako isplati zaradu suprotno odredbama čl. 2. i 3 ovog zakona;
- ako postupi suprotno odredbama člana 5, člana 7. stav 1, člana 8. stav 1. i člana 9. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice kod isplatioca zarada u javnom sektoru novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara.

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 8. i 17. Ustava Republike Srbije kojima je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti radnih odnosa, ekonomske i socijalne odnose od opšteg interesa, kao i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Analizom postojećeg stanja, utvrđeno je da su zarade u javnim agencijama, organizacijama na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama, organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja, javnim preduzećima čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, pravnim licima nad kojima Republika Srbija, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, kao i u drugim pravnim licima u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda, znatno veće od plata državnih službenika i nameštenika. Imajući u vidu da se veliki broj isplatilaca zarada u javnom sektoru finansira iz budžeta, proizlazi da je, radi obezbeđivanja veće pravičnosti, kao i radi ušteda u javnom sektoru, ovim zakonom potrebno urediti maksimalni iznos zarade kod isplatioca zarade u javnom sektoru.

Odredbom člana 2. stav 1. ovog zakona utvrđuje se maksimalna zarada u javnom sektoru, koja ne može biti veća od iznosa koji se dobija množenjem najvećeg koeficijenta za položaj, utvrđenog zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika i osnovice utvrđene zakonom o budžetu za tekuću godinu.

Prema trenutno važećim propisima, maksimalna zarada u javnom sektoru, bez poreza i doprinosa i bez minulog rada, iznosiće 162.740 dinara.

Posebno je značajna odredba člana 2. stav 2. ovog zakona, kojom je utvrđen pojam zarade, tako da se pod zaradom smatra osnovna zarada, deo zarade za radni učinak, naknada troškova za ishranu u toku rada, naknada troškova za regres za korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa zakonom o radu, kao i druga primanja koja u skladu sa zakonom o radu čine zaradu. Navedena odredba onemogućuje isplatioca zarada u javnom sektoru da kroz druga primanja isplaćuju veću zaradu od iznosa utvrđenog ovim zakonom.

Odredbom člana 3. ovog zakona utvrđuje se maksimalna zarada za zaposlene kod isplatilaca zarada u javnom sektoru, koji obavljaju prateće i pomoćno-tehničke poslove (vozači, kuriri, kafe-kuvarice i dr.). Analizom je utvrđeno da su zarade zaposlenih u javnim agencijama, javnim preduzećima i dr. koji obavljaju te poslove, znatno veće od plata nameštenika koji obavljaju istu vrstu posla.

Ovaj zakon omogućuje da ti poslovi budu na isti način vrednovani kod isplatilaca zarada u javnom sektoru, kao i u organima državne uprave.

Prema trenutno važećim propisima, maksimalna zarada za prateće i pomoćno-tehničke poslove, bez poreza i doprinosa i bez minulog rada, iznosiće 27.123 dinara.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na obavezno izveštavanje ministarstva nadležnog za poslove finansija o isplaćenim zaradama, dovešće do jedinstvene evidencije svih zaposlenih i njihovih zarada u javnom sektoru.

Takođe, zakonom se utvrđuje obaveza svih isplatilaca zarada u javnom sektoru da razliku između visine mesečne zarade pre stupanja na snagu ovog zakona i zarade koja će se isplaćivati u skladu sa ovim zakonom, uplaćuju u budžet

Republike Srbije, po svakoj konačnoj isplati zarade, zaključno sa isplatom zarade za decembar 2012. godine, što će predstavljati prihod budžeta.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. predloženo je određivanje maksimalne zarade u javnom sektoru i u stavu 1. pobrojani su isplatioci zarada u javnom sektoru; st. 2, 3, 4. i 5. ovog člana predviđeni su subjekti na koje se neće primenjivati odredbe ovoga zakona. U stavu 6. predloženo je da kriterijume i merila za određivanje javnih preduzeća i pravnih lica koji kao učesnici na tržištu imaju konkurenciju, uređuje Vlada.

Članom 2. predviđeno je da maksimalna zarada u javnom sektoru ne može biti veća od iznosa koji se dobija množenjem najvećeg koeficijenta za položaj, utvrđenog zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika i osnovice utvrđene zakonom o budžetu za tekuću godinu. Istim članom je precizirano da se zaradom smatra osnovna zarada, deo zarade za radni učinak, naknada troškova za ishranu u toku rada, naknada troškova za regres za korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa zakonom o radu, kao i druga primanja koja u skladu sa zakonom o radu čine zaradu.

Članom 3. predviđeno je da zarade zaposlenih u javnom sektoru koji obavljaju prateće i pomoćno-tehničke poslove koji su istovrsni poslovima nameštenika iz četvrte, pete i šeste vrste radnih mesta prema propisima o državnim službenicima i nameštenicima, ne može biti veća od iznosa koji se dobija množenjem koeficijenta za radno mesto nameštenika prema platnoj grupi u kojoj se radno mesto nalazi i osnovice utvrđene zakonom o budžetu za tekuću godinu. Takođe, i u ovom članu je precizirano da se zaradom smatra osnovna zarada, deo zarade za radni učinak, naknada troškova za ishranu u toku rada, naknada troškova za regres za korišćenje godišnjeg odmora, u skladu sa zakonom o radu, kao i druga primanja koja u skladu sa zakonom o radu čine zaradu.

Čl. 4. i 5. predviđeno je da zaposleni kod isplatilaca zarada u javnom sektoru ima pravo na uvećanu zaradu po osnovu vremena provedenog na radu za svaku punu godinu rada ostvarenu u radnom odnosu u iznosu od 0,4% od osnovne zarade, te u skladu sa navedenim zarada iz člana 2. ovog zakona može biti utvrđena u većem iznosu samo po osnovu vremena provedenog na radu.

Članom 6. predviđeno je da izuzetno, u slučaju uspešnog poslovanja i ostvarivanja dobrih rezultata u radu javnog preduzeća i pravnog lica iz člana 1. stav 1. ovog zakona, zarada rukovodilaca u tom javnom preduzeću i pravnom licu, uz saglasnost osnivača, može po osnovu njihovog varijabilnog dela zarade, biti i veća od iznosa iz člana 2. stav 1. ovog zakona, kao i da merila za obračun i isplatu varijabilnog dela zarade utvrđuje Vlada.

Članom 7. predviđena je dužnost isplatioca zarada u javnom sektoru da prilikom konačne isplate zarada za određeni mesec uplati u budžet Republike Srbije razliku sredstava između ukupnog iznosa zarada zaposlenih isplaćenog za mesec koji prethodi mesecu početka primene ovog zakona i ukupnog mesečnog iznosa zarada koji se isplaćuje u skladu sa ovim zakonom, zaključno sa isplatom zarade za decembar 2012. godine. Račun budžeta za uplatu sredstava iz stava 1. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove finansija, u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 8. predviđena je dužnost isplatioca zarada u javnom sektoru da u roku od deset dana od dana konačne isplate zarada za određeni mesec, ministarstvu nadležnom za poslove finansija dostavi izveštaj o isplaćenim zaradama za taj mesec. Navedeni izveštaj treba da sadrži spisak zaposlenih sa isplaćenim zaradama, i to,

naročito: ime i prezime zaposlenog, radno mesto zaposlenog i iznos isplaćene zarade, a predviđeno je i da obrazac izveštaja propiše ministar nadležan za poslove finansija u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 9. utvrđena je obaveza isplatioca zarada u javnom sektoru da svoja akta uskladi sa odredbama zakona u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Članom 10. predviđeno je da nadzor nad primenom zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Član 11. predviđa novčane kazne za prekršaje, za isplatioca zarada u javnom sektoru i odgovorno lice, čime se želi obezbediti poštovanje zakona i delovati preventivno.

U članu 12. predlaže se da zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srbije.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine. Razlozi za donošenje ovog zakona po hitnom postupku proizlaze iz potrebe da se, nakon usvajanja zakona, donesu odgovarajući podzakonski akti, kao i da bi se u budžetu u što kraćem roku obezbedili prihodi, i kako bi se sprečilo nastajanje štetnih posledica po rad isplatilaca zarada u javnom sektoru.

VI. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA ZAKON STUPI NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Stupanje na snagu zakona narednog dana od dana objavljivanja, predlaže se kako bi zakon što pre počeo da se primenjuje, iz razloga da se što pre obezbede prihodi u budžet Republike Srbije.